

ประกาศโฆษณาการรับขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

เลขที่คำขอ	66100337	วันที่ยื่นคำขอ	11 สิงหาคม 2566
สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	แตงโมเกาะสุกร หรือ Koh Sukorn Watermelon หรือ Taeng Mo Koh Sukorn		
รายการสินค้า	แตงโม		
ผู้ขอขึ้นทะเบียน	1. จังหวัดตรัง 2. วิสาหกิจชุมชนปลูกแตงโมเกาะสุกรปลอดสารพิษ		
ที่อยู่	1. ศาลากลางจังหวัดตรัง ตำบลทับเที่ยง อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง 92000 2. 167 หมู่ 2 ตำบลเกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง 92120		

1. คุณภาพ ชื่อเสียง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะเฉพาะของสินค้า

คำนิยาม

แตงโมเกาะสุกร หรือ Koh Sukorn Watermelon หรือ Taeng Mo Koh Sukorn หมายถึง แตงโมพันธุ์ธรรมดาและพันธุ์ไม่มีเมล็ด รูปทรงและสีเปลือกตามแต่ละสายพันธุ์ โดยสีเปลือกอ่อนกว่าแตงโมพันธุ์เดียวกันที่ปลูกในพื้นที่อื่น ทำให้เห็นลวดลายชัดเจน เนื้อมีสีแดง สีส้ม และสีเหลือง เนื้อละเอียด กรอบรสชาติหวานธรรมชาติ ปลูกบนพื้นที่เกาะสุกร ในเขตตำบลเกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง

ลักษณะของสินค้า

(1) พันธุ์แตงโม

- (1.1) พันธุ์ธรรมดาเป็นแตงโมทั่วไป เช่น พันธุ์โบอิ่ง พันธุ์เมญา พันธุ์ไดอาน่า พันธุ์ควีนเลดี้ พันธุ์ไกลเด็นสวีท เป็นต้น
- (1.2) พันธุ์ไม่มีเมล็ด เช่น พันธุ์แฮปปี้แฟมิลี เป็นต้น

(2) ลักษณะทางกายภาพ

- (2.1) รูปทรง ผลทรงกลม ทรงยาวรี และรูปทรงอื่น ๆ
- (2.2) ขนาด แตงโมพันธุ์ธรรมดา มีน้ำหนักตั้งแต่ 2 - 6 กิโลกรัม
แตงโมพันธุ์ไม่มีเมล็ด มีน้ำหนักตั้งแต่ 4 - 12 กิโลกรัม
- (2.3) เปลือก สีเขียวเข้ม สีเขียว สีเขียวอ่อน และสีเหลือง สีเปลือกจะอ่อนกว่าแตงโมพันธุ์เดียวกันที่ปลูกในพื้นที่อื่น ทำให้เห็นลวดลายได้ชัดเจน
- (2.4) เนื้อ สีแดง สีส้ม และสีเหลือง เนื้อละเอียด กรอบ
- (2.5) รสชาติ หวานธรรมชาติ

(3) ลักษณะทางเคมี ค่าความหวานไม่น้อยกว่า 11 องศาบริกซ์

2.กระบวนการผลิต

การปลูก

(1) การเตรียมพื้นที่ปลูก 4 ลักษณะ ดังนี้

(1.1) พื้นที่บนโคก ระยะเวลาปลูกที่เหมาะสมในช่วงปลายเดือนกันยายนถึงเดือนตุลาคม โดยกำจัดวัชพืช ทำการไถตะ ไถแปร ทำร่อง และปรับปรุงดินตามความเหมาะสม แล้วขุดหลุมปลูกให้มีระยะห่างระหว่างหลุม และระหว่างร่องประมาณ 2×2.5 เมตร หรือกรณีใช้ฝ้ายสำหรับการเกษตรที่บแสงคลุมแปลง ให้มีระยะห่างหลุมประมาณ 60 เซนติเมตร และระยะระหว่างร่อง 2.5 - 3 เมตร หรือตามความเหมาะสมของพื้นที่

(1.2) พื้นที่ชายหาด ระยะเวลาปลูกที่เหมาะสมในช่วงปลายเดือนตุลาคม โดยกำจัดวัชพืช ทำการไถตะ ไถแปร ทำร่อง แล้วขุดหลุมปลูก ให้มีระยะห่างระหว่างหลุมและระหว่างร่องประมาณ 2×2.5 เมตร หรือกรณีใช้ฝ้ายสำหรับการเกษตรที่บแสงคลุมแปลง ให้มีระยะห่างหลุมประมาณ 60 เซนติเมตร และระยะระหว่างร่อง 2.5 - 3 เมตร หรือตามความเหมาะสมของพื้นที่

(1.3) พื้นที่คันนา ระยะเวลาปลูกที่เหมาะสมในช่วงปลายเดือนกันยายนถึงเดือนตุลาคม โดยกำจัดวัชพืช สับย่อยดินให้ละเอียด แล้วขุดหลุมปลูก ให้มีระยะห่างระหว่างหลุมประมาณ 2 เมตร ปรับปรุงดินตามความเหมาะสมของพื้นที่

(1.4) พื้นที่ในนา ระยะเวลาปลูกที่เหมาะสมในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ปลูกหลังการเก็บเกี่ยวข้าว โดยตัดตอซึ่งให้สั้นเสมอดิน ทำการไถกลบตอซึ่ง แล้วขุดหลุมปลูก ให้มีระยะห่างประมาณ 2×2.5 เมตร จากนั้นตากดินเพื่อช่วยฆ่าเชื้อราในดิน และปรับปรุงดินตามความเหมาะสมของพื้นที่

(2) การเตรียมเมล็ดพันธุ์ โดยก่อนการปลูกให้นำเมล็ดพันธุ์แช่น้ำประมาณ 1 - 2 ชั่วโมง เพื่อให้เมล็ดพันธุ์งอกได้เร็วขึ้น

(3) ก่อนปลูกควรรดน้ำลงบนแปลงปลูกให้ชุ่ม แล้วจึงนำเมล็ดพันธุ์ลงปลูก กรณีปลูกแบบขุดหลุม ให้หยอดเมล็ดพันธุ์ลงหลุมปลูกละ 3 - 5 เมล็ด กรณีใช้ฝ้ายสำหรับการเกษตรที่บแสงคลุมแปลง ให้หยอดเมล็ดพันธุ์ลงหลุมปลูกละ 1 เมล็ด หรือพิจารณาตามความเหมาะสม จากนั้นรดน้ำให้ชุ่มอีกครั้ง เมื่อเมล็ดเริ่มงอกให้นำเปลือกหุ้มเมล็ดออกเพื่อให้ใบเลี้ยงคู่แผ่ออกได้

(4) การผสมเกสรแดงโม ให้ทำการผสมเกสรในช่วง 30 - 35 วันหลังจากวันปลูก โดยนำเกสรตัวผู้มาผสมกับเกสรตัวเมียในช่วงเช้า เพื่อให้การติดผลอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมและรูปทรงผลแดงโมที่ดี เนื่องจากการผสมเกสรอย่างสมบูรณ์ หรืออาจปล่อยให้มีการผสมเกสรตามธรรมชาติก็ได้

การดูแลรักษา

(1) ควรให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ โดยสังเกตให้ผิวดินชุ่มชื้น แต่ไม่แฉะ และหยุดให้น้ำต้นแดงโมไม่น้อยกว่า 4 - 5 วัน ก่อนเก็บเกี่ยว

(2) การใส่ปุ๋ย โดยใส่ปุ๋ยตามระยะพัฒนาการของพืช ตั้งแต่ต้นแดงโมเริ่มมีใบจริง เถาแดงโมเริ่มทอดยาว และช่วงติดผล ทั้งนี้ ประเภทและปริมาณพิจารณาตามความเหมาะสม

(3) การแต่งเถาและแขนงแต่งโม

(3.1) กรณีปลูกแบบชุดหลุมปลูก ต้องคัดเลือกต้นที่สมบูรณ์ให้เหลือประมาณ 3 ต้นต่อหลุม จากนั้นทำการแยกเถาและแขนงแต่งโมให้แก่กระจายไปในทิศทางต่าง ๆ ไม่ให้ซ้อนทับหรือพันกัน ทั้งนี้ อาจใช้อุปกรณ์ยึดหรือตรึงเพื่อช่วยจัดแต่งทรงเถา

(3.2) กรณีปลูกแบบใช้ฝ้ายสำหรับการเกษตรที่บแสง ให้จัดทรงเถาไปในทิศทางที่สลับกัน ทั้งนี้ อาจใช้อุปกรณ์ยึดหรือตรึง เพื่อช่วยจัดแต่งทรงเถา

(4) การปลิดแต่งผล ปลิดผลที่มีลักษณะบิดเบี้ยว หรือผลที่ติดกันมากกว่า 2 ผลต่อเถา หรือปลิดผลที่อยู่ใกล้ลำต้นมากเกินไป เนื่องจากเนื้อจะหยาบและหวานน้อย หรือปลิดผลที่อยู่ปลายเถาเนื่องจากมีขนาดเล็กและไม่สมบูรณ์ ให้เลือกผลที่มีก้านช่วขนาดใหญ่และรูปทรงผลได้รูปสมมาเสมอ โดย 1 เถาแขนงควรมีแต่งโมไม่เกิน 2 ผล ควรเลือกผลที่อยู่ในช่วง ข้อที่ 13 - 20 เก็บไว้เพื่อให้ได้ผลแต่งโมที่สมบูรณ์

(5) การกำจัดวัชพืช ใช้วิธีการถาก ตัด โดยใช้แรงงานคนหรือเครื่องตัดหญ้า

(6) การกำจัดศัตรูพืชและโรคพืช โดยมีวิธีการป้องกันและกำจัดที่เน้นใช้วิธีการจากธรรมชาติ เช่น การใช้ประโยชน์จากสมุนไพรรักษาโรค การดูแลรักษาแปลงปลูกให้สะอาด การจับแมลงด้วยวิธีกล เป็นต้น หรือวิธีการอื่นที่ไม่ส่งผลเสียต่อแต่งโม

การเก็บเกี่ยว

(1) ระยะเวลาที่เหมาะสมในการเก็บเกี่ยวแต่งโม

(1.1) กรณีปลูกบนพื้นที่คันนา บนโคก และชายหาด มีอายุเก็บเกี่ยวในช่วง 60 - 70 วันนับจากวันปลูก โดยพื้นที่คันนา สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายนถึงต้นเดือนธันวาคม พื้นที่บนโคก ช่วงเดือนธันวาคม พื้นที่ชายหาดช่วงปลายเดือนธันวาคมถึงต้นเดือนมกราคม

(1.2) กรณีปลูกพื้นที่ในนา มีอายุเก็บเกี่ยวในช่วง 50 - 60 วันนับจากวันปลูก สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ช่วงปลายเดือนกุมภาพันธ์ถึงต้นเดือนเมษายน

(2) ผลแต่งโมที่พร้อมเก็บเกี่ยว สังเกตได้ด้วยการนับอายุ หรือสังเกตจากมือเกาะที่ใกล้ขั้วมากที่สุด หรือใบคู่แรกถัดจากขั้วแห้งหรือมีสีเหลืองจากปลายมาถึงโคน หรือเสียงดีดที่ผลดังกังวานปนทึบ หรือผิวและนวลของผลแก่สีจะเริ่มจางลง

(3) วิธีเก็บเกี่ยวผลแต่งโม ใช้มือปลิดผล หรืออุปกรณ์ตัดก้านผล โดยให้ก้านผลมีความยาวเล็กน้อย เก็บเกี่ยวอย่างระมัดระวัง ป้องกันไม่ให้ผลตกกระแทกพื้นดิน

(4) เมื่อเก็บเกี่ยวผลแต่งโมแล้ว ควรเก็บไว้ในที่ร่มและมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก

การคัดขนาดและคุณภาพ ดังนี้

(1) คัดขนาดตามความต้องการของตลาด โดยพิจารณาจากน้ำหนักต่อผล

(1.1) แต่งโมพันธุ์ธรรมดา ต้องมีน้ำหนักตั้งแต่ 2 - 6 กิโลกรัม

(1.2) แต่งโมพันธุ์ไม่มีเมล็ด ต้องมีน้ำหนักตั้งแต่ 4 - 12 กิโลกรัม

(2) เป็นแต่งโมทั้งผล สด สะอาด ไม่มีรอยช้ำ รอยแตก และเน่าเสีย ไม่มีกลิ่นผิดปกติ

การขนย้ายแตงโม

(1) ควรใช้วัสดุที่มีความหนาและนุ่มปูรองในระหว่างการขนย้าย เช่น กระจสบ่่าน เป็นต้น เพื่อป้องกันการกระแทกเสียหาย

(2) ควรใช้วัสดุ เช่น ผ้าใบ เป็นต้น ปิดผลแตงโมในระหว่างการขนย้าย เพื่อป้องกันไม่ให้ผลแตงโมโดนแสงแดดโดยตรง และป้องกันไม่ให้น้ำทะเลกระเด็นโดนผลแตงโมขณะขนย้ายทางเรือ

การบรรจุหีบห่อ

(1) รายละเอียดบนฉลาก หรือบรรจุภัณฑ์ ให้ประกอบด้วยคำว่า “แตงโมเกาะสุกร” หรือ “Koh Sukorn Watermelon” หรือ “Taeng Mo Koh Sukorn”

(2) ให้ระบุชื่อผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการฯ สถานที่ผลิตหรือจัดจำหน่าย หรือข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น วันเดือนปีที่เก็บเกี่ยว เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ เป็นต้น เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค และสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสินค้ากับแหล่งภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศ

พื้นที่การปลูกแตงโมเกาะสุกร อยู่ในพื้นที่เกาะสุกร ของตำบลเกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง มีสภาพเป็นเกาะ ตั้งอยู่กลางทะเลอันดามัน ในมหาสมุทรอินเดีย พื้นที่โดยทั่วไปเป็นพื้นที่รูปรีเวยาวจากทิศตะวันออกไปยังทิศตะวันตก พื้นที่ทางทิศตะวันออกเป็นที่ราบ ตอนกลางเกาะเป็นภูเขาค่อนข้างสูง บริเวณรอบเกาะมีชายหาดเป็นแนวยาวเรียบบริเวณชายฝั่ง มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 8,750 ไร่หรือประมาณ 14 ตารางกิโลเมตร

เกาะสุกร มีลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทราย ระบายน้ำดี มีความเหมาะสมต่อการปลูกแตงโม ซึ่งดินที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือสันทรายชายทะเล มีเนื้อดินที่มีความเป็นกรดจัดมากถึงเป็นด่าง การระบายน้ำดีมาก พบเปลือกหอยกระจัดกระจายปะปนอยู่ทั่วไป จากการวิเคราะห์คุณภาพดินด้านปริมาณธาตุอาหาร พบว่าดินมีฟอสฟอรัส และโพแทสเซียมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางถึงสูง แคลเซียม และแมกนีเซียมอยู่ในเกณฑ์สูง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเจริญเติบโตของแตงโม

ลักษณะภูมิอากาศ เกาะสุกร ได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดีย ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจากอ่าวไทยในช่วงกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนพฤษภาคม มีอุณหภูมิเฉลี่ย 27 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝน 1,500 มิลลิเมตรต่อปี แบ่งออกเป็น 2 ฤดู คือ ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม และฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงเดือนมกราคม

จากลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศดังกล่าว ประกอบกับวิถีเกษตรกรตามภูมิปัญญาที่สั่งสมกันมา สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อคุณลักษณะของแตงโมที่ปลูกบนพื้นที่เกาะสุกรทุกสายพันธุ์ ทำให้แตงโมมีความกรอบ เนื้อละเอียด รสชาติหวานธรรมชาติ เป็นเอกลักษณ์โดดเด่น สร้างชื่อเสียงให้แตงโมเกาะสุกรมาอย่างยาวนาน

ประวัติความเป็นมา

เกาะสุกร มีที่มาของชื่อจากเรื่องเล่าหลากหลาย ประวัติหนึ่งกล่าวว่าในอดีตมีหมู่ป่าอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก จนกระทั่งมีกลุ่มชาวประมงซึ่งนับถือศาสนาอิสลามได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่บนเกาะ จึงโยกย้ายถิ่นฐานให้หมู่ป่าออกไปจากเกาะ ชาวบ้านที่อาศัยอยู่บนชายฝั่งมองไปเห็นฝูงหมูป่ากำลังว่ายน้ำอยู่ จึงเรียกเกาะนี้ว่า เกาะหมู ก่อนจะเปลี่ยนเป็นชื่อ “เกาะสุกร” จนถึงปัจจุบัน

แตงโมเกาะสุกร เริ่มนำเข้ามาปลูกในพื้นที่เกาะสุกรมาอย่างยาวนานกว่า 100 ปี จากคำบอกเล่าของ นายสปี ไซมิล ผู้สูงอายุในพื้นที่ เล่าว่าในอดีตชาวเกาะสุกรมีการประกอบอาชีพประมง มีการเผาถ่านไม้ไผ่กองส่งไปจำหน่ายยังปิ้ง ทำการค้าระหว่างเกาะต่าง ๆ ในแถบทะเลอันดามัน ต่อมากับต้นเรือชาวจีนล่องเรือมาและโดนมรสุม จึงมาแวะพักหลบมรสุมที่แหลมจันบนเกาะสุกร เมื่อขึ้นมาบนเกาะได้เจอชาวบ้านที่เป็นคนจีนแซ่เดียวกัน ชื่อนางฉิมหลอก แซ่เขา จึงได้พูดคุยสอบถามความเป็นอยู่และการประกอบอาชีพบนเกาะ ต่อมากับต้นผู้นั้นได้กลับมาที่เกาะอีกครั้ง จึงได้นำเมล็ดพันธุ์แตงโมมาให้นางฉิมหลอกทดลองปลูก เมื่อให้ผลผลิตและรับประทานพบว่ามีความอร่อย รสชาติหวานกรอบ จึงเป็นจุดเริ่มต้นให้ชาวบ้านบนเกาะสุกรนิยมปลูกแตงโมสลับกับการทำนา จนสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน

แตงโมเกาะสุกรมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักมาตั้งแต่ในอดีต เนื่องจากการจำหน่ายแตงโมจะขนส่งผ่านทางเรือไปยังเกาะต่างๆ เรือจะไปจนถึงประเทศมาเลเซีย ทำให้ผู้คนในภาคใต้รู้จักแตงโมเกาะสุกรเป็นอย่างดีว่ามีความหวานกรอบ เนื้อละเอียดแน่น รสชาติอร่อย รับประทานแล้วสดชื่น ด้วยพื้นที่ของเกาะสุกรเป็นแหล่งท่องเที่ยวและมีการปลูกแตงโมบนชายหาดซึ่งมีความแตกต่างจากพื้นที่อื่น เมื่อนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมเยือนเกาะแล้วได้ชิมแตงโมกันสดๆ รวมถึงสามารถจะไปเลือกซื้อแตงโมได้ถึงแปลง จึงสร้างความเป็นเอกลักษณ์และเป็นที่น่าสนใจแก่นักท่องเที่ยว ทำให้แตงโมเกาะสุกรมีชื่อเสียงมากยิ่งขึ้น จึงถือได้ว่าเป็นสินค้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดตรัง จนในปี พ.ศ. 2561 ได้มีการจัดกิจกรรมโดยผู้นำชุมชน หน่วยงานราชการ ภาคเอกชน และชาวบ้านบนเกาะสุกร จัดงาน “ก้าววิงกินแตงโม@เกาะสุกร วิ่งด้วยใจให้ด้วยรัก” ต่อเนื่องทุกปี และยังมีจัดงาน “หรรอยแรงแตงโมเกาะหมู” เพื่อประชาสัมพันธ์และส่งเสริมด้านการตลาดของสินค้า นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมต่อยอดจากสถาบันการศึกษาเพื่อเข้ามายกระดับคุณภาพ กระบวนการผลิต และการตลาดให้พัฒนายิ่งขึ้น

4. ขอบเขตที่ตั้งแหล่งภูมิศาสตร์

ขอบเขตพื้นที่การผลิต แตงโมเกาะสุกร ครอบคลุมพื้นที่เกาะสุกร ในเขตตำบลเกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง รายละเอียดตามแผนที่

5. การพิสูจน์แหล่งกำเนิด

- (1) แตงโมเกาะสุกร ต้องผลิตในเขตพื้นที่ที่กำหนด ตามกระบวนการผลิตข้างต้น
- (2) กระบวนการผลิตจะต้องผ่านการควบคุมตรวจสอบ มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิตและผู้ประกอบการค้า แตงโมเกาะสุกร รวมทั้งต้องมีเอกสารกำกับเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับได้

6. เงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนดตามมาตรา 15

- (1) ให้มีการจัดทำทะเบียนสมาชิกผู้ผลิตและผู้ประกอบการค้า ที่ใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ แตงโมเกาะสุกร
- (2) ผู้ขอขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิตและผู้ประกอบการค้า จะต้องปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับสมาชิกผู้ขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ แตงโมเกาะสุกร และดำเนินการตามแผนการควบคุมตรวจสอบทั้งกระบวนการผลิตในระดับผู้ผลิตและระดับจังหวัด
